

dretal har stillet, vil være i høi Grad i Stand til at begunstige Besvigelsen. Det ærede Mindretal tror ikke paa Besvigelser, anser det ikke for sandsynligt, at nogen Besvigelse vil finde Sted. Dette vidner jo smukt om det ærede Mindretals Agtelse for den mennekelige Moralitet; men jeg tilstaa, at jeg ikke tør hengive mig til saadanne Tanker. Jeg haaber det i høi Grad, men jeg veed jo tillige, at overfor Lovbæsenet er Leiligheden en slem Fristelse, og vi have jo virkelig i vort eget Land for ikke meget længe siden havt tilstrækkelige Beviser for, hvor let noget Saadant forplanter sig, og hvor let det kan blive endogsaa en temmelig udbredt Misfæelse i Befolkningen, at der ikke er nogen Synd i at narre Lovbæsenet. Jeg tror derfor ikke, at det er værd, at vi opstille Noget i denne Henseende, hvorved det gjøres sandsynligt, som det her synes at blive, at Fristelsen til Besvigelse ligger meget nær. Jeg kan saaledes ikke anbefale det af det ærede Mindretal stillede Forslag.

Sinantministeren: Efterat Udvalgets ærede Ordfører, det ærede Mindretal og den ærede Forslagsstiller have udtalt sig, er det vel i sin Ordren, at ogsaa jeg nu udtaler mig, idet jeg for Øvrigt har det Held i alt Væsentligt at kunne slutte mig til Udvalget og, for saa vidt der er Forskjel mellem Udvalgets Medlemmer, til Udvalgets Flertal. Om den Hovedgrundsaetning, hvorpaa Lovforslaget hviler, nemlig en ligelig Bessatning af den nye Industri, har der jo ikke i Udvalget været forskjellige Meninger. Det er mig en stor Tilfredsstillelse, at den Enighed, der viste sig ved Sagens første Behandling, har holdt sig saaledes, at det samlede Udvalgs Forslag for saa vidt ganske slutter sig til Regjeringens Forslag. Ligeom der ved Sagens 1ste Behandling var et enkelt Medlem (S. Sage), hvem vi desværre siden have mistet, der udtalte nogen Tvivl, om der ei kunde være nogen Grund til at begynde med en lempelig dalende Begunstigelse, saaledes har ogsaa et Medlem af Thinget (Mørk) i Dag udtalt sig saaledes, men han har dog ikke stillet noget Forslag. Jeg tør saaledes antage, at hvad der i saa Henseende for Eiden behøver at bemærkes, allerede er udtalt af Udvalgets ærede Ordfører. Vi komme saaledes til Udkastets Regler om Gjennemførelsen af denne ligelige Bessatning. Her er der stillet et Par Forslag af det hele Udvalg til § 2, nemlig under Nr. 1, 2 og 3. Jeg erkjender, at jeg ved det af Udvalget Anførte ikke ganske er bleven overbevist om, at der er aldeles tilstrækkelig Grund til disse Moderationer eller Lempelser, men jeg erkjender, at Afstigningerne her ere meget fine, og at det ganske vist er bedre at være lidt for lempelig end at være for streng. Jeg skal derfor ikke modsætte mig de Lempelser, der her under Nr. 1 og 3 ere bragte i Forslag af det samlede Udvalg. Til Forslaget under Nr. 2 kan jeg ligefrem slutte mig. Maaffe

er det bedst, at jeg i det Hele først udtaler mig om de Forslag, der ere stillede af det samlede Udvalg eller dog af detses Flertal, og derpaa knytter et Par Ord til Mindretallets Forslag. Under Nr. 5 har Udvalget foreslaaet en Tilleggsbestemmelse, fremkaldt ved Bestemmelsen om, at der kun maa være een Indgang, der til Stadighed er aaben. Det er forekommet mig, at man har fundet noget mere Stræmmende i Udkastets Bestemmelse, end denne virkelig indeholder. Ved Siden af en aaben Indgang kan der jo meget vel aabnes andre Indgange, men under fornøden Kontrol. Da der imidlertid fra Udvalgets Side, som og af flere Mænd, der have overveiet Sagen, er lagt særlig Vægt paa Afgang til Lempelse paa dette Punkt, skal jeg ikke gjøre Indsigelse imod det Forslag, som er kommet frem, idet jeg er forvisset om, at man efter mine Udtalelser i Udvalget vil erkjende, at det „forfvarlige Segn“, hvorefter der er Spørgsmaal, ogsaa fra Administrationens Side maa fordrøes i Sandhed at være forfvarligt, naar man skal kunne opgive den store og væsentlige Kontrol, som ligger i Bestemmelsen om den ene til Stadighed aabne Indgang. Det er klart, at vi ved Ordningen af Kontrollen bevæge os paa et meget vanskeligt Omraade. Vi have ikke herhjemme nogen selvstændig Erfaring til Veiledning og kunne ikke have den; vi kunne først faae den igjennem denne Lovs Anvendelse. Det er et rent praktisk Omraade, som væsentligt maa beherskes af de nærmere Erfaringer, der først senere kunne gjøres. Imidlertid er det af største Vigtighed, at Bestemmelserne paa den ene Side ere ordnede saaledes, at Statskassen sikkes, saa at ikke Fabrikterne føres i Fristelse — de to Ting falde sammen —, og at man paa den anden Side ikke paafører Fabrikterne nogen unødigt Byrde eller Besvær. Om disse almindelige Synspunkter kan der ikke være Tvivl; de ere indlysende, selvklaare. Naar nu Spørgsmaalet er, hvorledes man skal bygge den hele Kontrol, er det klart, at man netop fordi det væsentligt er og bliver et Erfarings-Spørgsmaal, indtil videre maa holde sig til den Erfaring, man kan have i andre Lande, og navnlig maa man i saa Henseende tage afgjørende Hensyn til den Bessatningsform, der vælges. Efter som man vælger den Bessatningsform, der er herstede i Tydsland — Materialbessatningen — eller den, der er gjennemført i Frankrig — Udbyttebessatningen — hvilken her i Forslaget er bleven fulgt, og som ogsaa Udvalget har sluttet sig til, maa man, atfsaa naturlig se hen til de Kontrolformer,

Rettelse.

Sp., 3332, R. 1 f. o. „Nr. 4“, læs: „Nr. 2.“